

SVENSK STANDARD

SS-EN 15927:2010

Fastställt/Approved: 2010-09-23
Publicerad/Published: 2011-03-16
Utgåva/Edition: 1
Språk/Language: svenska/Swedish
ICS: 11.180.15

Tjänster vid utprovning av hörapparater

Services offered by hearing aid professionals

This preview is downloaded from www.sis.se. Buy the entire standard via <https://www.sis.se/std-76608>

Standarder får världen att fungera

SIS (Swedish Standards Institute) är en fristående ideell förening med medlemmar från både privat och offentlig sektor. Vi är en del av det europeiska och globala nätverk som utarbetar internationella standarder. Standarder är dokumenterad kunskap utvecklad av framstående aktörer inom industri, näringsliv och samhälle och befrämjar handel över gränser, bidrar till att processer och produkter blir säkrare samt effektiviserar din verksamhet.

Delta och påverka

Som medlem i SIS har du möjlighet att påverka framtida standarder inom ditt område på nationell, europeisk och global nivå. Du får samtidigt tillgång till tidig information om utvecklingen inom din bransch.

Ta del av det färdiga arbetet

Vi erbjuder våra kunder allt som rör standarder och deras tillämpning. Hos oss kan du köpa alla publikationer du behöver – allt från enskilda standarder, tekniska rapporter och standardpaket till handböcker och onlinetjänster. Genom vår webbtjänst e-nav får du tillgång till ett lättnavigerat bibliotek där alla standarder som är aktuella för ditt företag finns tillgängliga. Standarder och handböcker är källor till kunskap. Vi säljer dem.

Utveckla din kompetens och lyckas bättre i ditt arbete

Hos SIS kan du gå öppna eller företagsinterna utbildningar kring innehåll och tillämpning av standarder. Genom vår närhet till den internationella utvecklingen och ISO får du rätt kunskap i rätt tid, direkt från källan. Med vår kunskap om standarders möjligheter hjälper vi våra kunder att skapa verklig nytta och lönsamhet i sina verksamheter.

Vill du veta mer om SIS eller hur standarder kan effektivisera din verksamhet är du välkommen in på www.sis.se eller ta kontakt med oss på tel 08-555 523 00.

Standards make the world go round

SIS (Swedish Standards Institute) is an independent non-profit organisation with members from both the private and public sectors. We are part of the European and global network that draws up international standards. Standards consist of documented knowledge developed by prominent actors within the industry, business world and society. They promote cross-border trade, they help to make processes and products safer and they streamline your organisation.

Take part and have influence

As a member of SIS you will have the possibility to participate in standardization activities on national, European and global level. The membership in SIS will give you the opportunity to influence future standards and gain access to early stage information about developments within your field.

Get to know the finished work

We offer our customers everything in connection with standards and their application. You can purchase all the publications you need from us - everything from individual standards, technical reports and standard packages through to manuals and online services. Our web service e-nav gives you access to an easy-to-navigate library where all standards that are relevant to your company are available. Standards and manuals are sources of knowledge. We sell them.

Increase understanding and improve perception

With SIS you can undergo either shared or in-house training in the content and application of standards. Thanks to our proximity to international development and ISO you receive the right knowledge at the right time, direct from the source. With our knowledge about the potential of standards, we assist our customers in creating tangible benefit and profitability in their organisations.

If you want to know more about SIS, or how standards can streamline your organisation, please visit www.sis.se or contact us on phone +46 (0)8-555 523 00

Europastandarden EN 15927:2010 gäller som svensk standard. Standarden fastställdes 2010-09-23 som SS-EN 15927:2010 och har utgivits i engelsk språkversion. Detta dokument återger EN 15927:2010 i svensk språkversion. De båda språkversionerna gäller parallellt.

The European Standard EN 15927:2010 has the status of a Swedish Standard. The standard was 2010-09-23 approved and published as SS-EN 15927:2010 in English. This document contains a Swedish language version of EN 15927:2010. The two versions are valid in parallel.

© Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sverige. Användningen av denna produkt regleras av slutanvändarlicensen som återfinns i denna produkt, se standardens sista sidor.

© Copyright SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sweden. All rights reserved. The use of this product is governed by the end-user licence for this product. You will find the licence in the end of this document.

Uppllysningar om sakinnehållet i standarden lämnas av SIS, Swedish Standards Institute, telefon 08-555 520 00. Standarder kan beställas hos SIS Förlag AB som även lämnar allmänna uppllysningar om svensk och utländsk standard.

Information about the content of the standard is available from the Swedish Standards Institute (SIS), telephone +46 8 555 520 00. Standards may be ordered from SIS Förlag AB, who can also provide general information about Swedish and foreign standards.

Standarden är framtagen av kommittén för Hörselvårdstjänster, SIS/TK 523.

Har du synpunkter på innehållet i den här standarden, vill du delta i ett kommande revideringsarbete eller vara med och ta fram andra standarder inom området? Gå in på www.sis.se - där hittar du mer information.

EUROPASTANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 15927

Augusti 2010

ICS 11.180.15

Svensk version

Tjänster vid utprovning av hörapparater

Services offerts par les
audioprothésistes

Services offered by hearing aid
professionals

Dienstleistungen in der Hörakustik

Denna standard är den officiella svenska versionen av EN 15927:2010. För översättningen svarar SIS.

Denna Europastandard antogs av CEN den 12 juni 2010.

CEN-medlemmarna är förpliktade att följa fordringarna i CEN/CENELECs interna bestämmelser som anger på vilka villkor denna Europastandard i oförändrat skick ska ges status som nationell standard. Aktuella förteckningar och bibliografiska referenser rörande sådana nationella standarder kan på begäran erhållas från CENs centralsekretariat eller från någon av CENs medlemmar.

Denna Europastandard finns i tre officiella versioner (engelsk, fransk och tysk). En version på något annat språk, översatt under ansvar av en CEN-medlem till sitt eget språk och anmäld till CENs centralsekretariat, har samma status som de officiella versionerna.

CENs medlemmar är de nationella standardiseringsorganen i Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

CEN

European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 BRUSSELS

SS-EN 15927:2010 (Sv)

Innehåll

	Sida
Förord	3
Orientering	4
1 Omfattning	5
2 Normativa hänvisningar	5
3 Termer och definitioner	6
4 Förutsättningar för tjänsteutövning	7
5 Utprovning av hörapparat	12
6 Kvalitetsledningssystem	17
Bilaga A (normativ) Minimikrav på hörapparatspecialisters kompetens	19
Bilaga B (informativ) Rekommendation för en lämplig utbildnings- och praktikorganisation för hörapparatspecialister	22
Bilaga C (informativ) Rekommendation för klientinformation om utprovningsförfarandet	24
Litteraturförteckning	26

Förord

Detta dokument (EN 15927:2010) har utarbetats av den Tekniska kommittén CEN/TC 380 "Hearing aid specialist services", med sekretariat under AFNOR.

Denna europeiska standard skall ges status av nationell standard, antingen genom publicering av en identisk text, eller genom ikraftsättning senast februari 2011, och motstridande nationella standarder skall dras in senast februari 2011.

Uppmärksammas bör att en del element i detta dokument kan falla under patenträttigheter. CEN [och/eller CENELEC] skall inte hållas ansvariga för att identifiera några eller alla sådana patenträttigheter.

Enligt CEN/CENELEC:s internationella riktlinjer, måste respektive lands nationella standardiseringsorgan implementera denna europeiska standard: Österrike, Belgien, Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Ungern, Island, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Schweiz och Storbritannien.

SS-EN 15927:2010 (Sv)

Orientering

Denna europeiska standard innehåller ett antal minimikrav för de viktigaste delarna i tjänsteutövningen. Dessutom innehåller den rekommendationer för andra aspekter av god praxis.

Tyngdpunkten läggs på att definiera krav för de delar i tjänsteutövningen där klienten i vanliga fall inte enkelt kan bedöma kvaliteten på tjänsterna.

Vissa aspekter av tjänsterna som utförs av hörapparatspecialister täcks troligtvis av redan befintliga standarder. Dessa kan vara andra europeiska standarder i sina nationella genomföranden, eller lokala standarder som i sin tur speglar vissa nationella krav. Exempel på sådana aspekter är branschcertifieringar, krav på arbetssäkerhet och hygien, tystnadsplikt och dataskydd.

Kvaliteten på tjänsterna som utövas av hörapparatspecialister påverkas också av hur tjänsterna utövas i form av personalens bemötande och motivation, mottagningens utformning och utseende, val av leverantörer och produkter. Kvaliteten på tjänsterna som utförs av specialister beror på personalen, deras kompetens och deras motivation. Ledningen är av stor vikt. Kvalitet kräver inledande och kontinuerlig personalutbildning, och ett kontinuerligt utbyte av flerdisciplinär expertkunskap.

Sådan ledning och tillgänglighet spelar en stor roll, men faller utanför omfattningen i denna europeiska standard.

1 Omfattning

Denna europeiska standard gäller tjänster som utövas av hörapparatspecialister i deras strävan att underlätta livet för sina klienter.

Denna europeiska standard gäller hela processen, från första klientkontakten med utprovning till den långsiktiga uppföljningen. Standarden definierar också kraven på utbildning, lokaler, utrustning och uppträdande. Ett system för kvalitetssäkring är också en väsentlig del av kraven med syfte att säkra klientnytta och täcka in alla delar av tjänsterna som ingår.

Denna europeiska standard fokuserar på tjänsterna som erbjuds majoriteten av klienter med hörselnedsättning. Vissa grupper av personer med hörselnedsättning, t.ex. barn, personer med andra funktionsnedsättningar eller personer med implanterad hörselutrustning kan kräva tjänster bortom vad som täcks av denna europeiska standard.

2 Normativa hänvisningar

Följande dokument som refereras till är oundgängliga för att tillämpa denna standard. För daterade referenser gäller endast den utgåva som citeras. För odaterade referenser gäller det refererade dokumentets senaste utgåva (inklusive ev. ändringar eller tillägg).

SS-EN 60118-4, *Elektroakustik – Hörapparater – Del 4: Teleslingor avsedda för hörapparater – Magnetisk fältstyrka*

SS-EN 60118-7, *Elektroakustik – Hörapparater – Del 7: Mätning på hörapparater för kvalitetskontroll vid leverans*

SS-EN 60645-1, *Elektroakustik – Audiometrar – Del 1: Tonaudiometrar*

SS-EN 60645-2, *Audiometrar – Del 2: Utrustning för talaudiometri*

SS-EN 60645-5, *Elektroakustik – Audiometrar – Del 5: Instrument för mätning av öratts akustiska impedans och admittans*

SS-EN 61669, *Elektroakustik – Utrustning för mätning av hörapparatens akustiska egenskaper i hörselgången*

SS-EN 61672-1, *Elektroakustik – Ljudnivåmätare – Del 1: Specifikationer*

SS-EN ISO 389-1, *Akustik – Referensnivå för kalibrering av utrustning för audiometri – Del 1: Referensvärden för ekvivalent hörtröskelljudtrycksnivå för rena toner och supraaurala hörtelefoner*

SS-EN ISO 389-2, *Akustik – Referensnivå för kalibrering av utrustning för audiometri – Del 2: Referensvärden för ekvivalent hörtröskelljudtrycksnivå för rena toner och instickstelefoner*

SS-EN ISO 389-3, *Akustik – Referensnivå för kalibrering av utrustning för audiometri – Del 3: Referensvärden för ekvivalent hörtröskelljudtrycksnivå för rena toner och benledningstelefoner*

SS-EN ISO 389-4, *Akustik – Referensvärden för kalibrering av utrustning för audiometri – Del 4: Referensvärden för smalbandigt maskeringsbrus*

SS-EN ISO 389-8, *Akustik – Referensvärden för kalibrering av utrustning för audiometri – Del 8: Referensvärden för ekvivalent hörtröskelljudtrycksnivå för rena toner och cirkumaurala hörtelefoner*

SS-EN ISO 8253-1, *Akustik – Audiometriska undersökningsmetoder – Del 1: Grundläggande audiometri med luft- och benledning*

SS-EN ISO 8253-2, *Akustik – Audiometriska undersökningsmetoder – Del 2: Ljudfältsaudiometri med rena toner och smalbandssignaler*

SS-EN 15927:2010 (Sv)

SS-EN ISO 8253-3, *Akustik – Audiometriska undersökningsmetoder – Del 3: Talaudiometri SS-ISO 12124, Akustik – Metoder för mätning i hörselgången av hörapparats akustiska egenskaper*

ISO 16832, *Acoustics – Loudness scaling by means of categories*

3 Termer och definitioner

Följande definitioner gäller för detta dokument.

**3.1
hörapparatspecialist**
audiologiskt kompetent person vars yrke är att undersöka hörsel, välja, prova ut och lämna ut hörapparater och erbjuda rehabilitering till personer med hörselnedsättning

**3.2
hörselnedsatt**
person med hörselnedsättning som delvis eller helt saknar förmåga att höra med ett öra eller båda öronen

ANM. Graden av nedsättning kan vara lätt, måttlig, svår eller total.

**3.3
klient**
person med hörselnedsättning som tar emot tjänster av en hörapparatspecialist

**3.4
hörapparat**
instrument baserat på elektroakustiska eller elektromagnetiska system, placerat på eller i örat, och utformat för att förstärka och behandla ljud med syfte att kompensera för en hörselnedsättning

**3.5
öroninsats**
personligt anpassad eller utvald mekanisk-akustisk koppling mellan en hörapparat och hörselgången

**3.6
hörselsystem**
integrerade och anpassade system bestående av en eller två hörapparater, öroninsatser och tillhörande komponenter, t.ex. fjärrkontroll eller gränssnitt till andra informations- eller kommunikationssystem

**3.7
hörselprofil**
omfattande beskrivning av klientens hörselproblem, sociala situation, aktivitetsbegränsningar, behov och förväntningar

**3.8
utprovning**
systematisk procedur för anpassning av ett hörselsystem för att kompensera för hörselnedsättning

**3.9
förinställning**
justering av en hörapparat med hjälp av en preskriptiv regel och relevanta audiologiska data

**3.10
finjustering**
justering av hörselsystemet för att det på bästa sätt skall anpassas till den hörselnedsattas behov och preferenser

3.11

hörselträning

ett antal procedurer, övningar och tester som används för att förbättra en hörselnedsatt persons förmåga att uppfatta och använda ljud

3.12

utprovningssystem

en uppsättning instrument, typiskt bestående av en dator, utprovningsprogramvara och programmeringsgränssnitt för justering av hörapparater

3.13

praktik

fysisk plats där tjänsterna utövas av hörapparatspecialisten

3.14

rehabilitering

systematisk process för att förbättra hörselnedsattas hörselförmåga och kommunikationsfärdigheter genom utbildning, träning och instruktioner efter att hörselsystemet har utprovats

4 Förutsättningar för tjänsteutövning

4.1 Allmänt

För att tjänster med acceptabel kvalitet skall kunna erbjudas, måste vissa förutsättningar och gällande nationella lagar och regler uppfyllas. Dessa väsentliga förutsättningar indelas i fyra kategorier:

- a) utbildningskrav som specificerar de kompetenser som krävs för att utföra tjänsterna,
- b) krav på lokaler som specificerar hur miljön skall se ut för att tjänsterna skall kunna utföras på ett korrekt sätt,
- c) krav på utrustning som specificerar vilken utrustning som krävs för att utföra tjänsterna,
- d) etiska rekommendationer som anger vilket etiskt ramverk och vilken uppförandekod som gäller.

4.2 Krav på utbildning

4.2.1 Allmänt

Detta avsnitt specificerar de kompetenser som krävs för att utföra hela hörapparatutprovningssprocessen så som den beskrivs i paragraf 5 i tjänstespecifikationerna.

Kompetenserna hos de personer som utför tjänsterna är mycket viktig för tjänsternas kvalitet och skall baseras på lämplig grundutbildning och fortbildning från erkända utbildningsinstitutioner samt på relevanta praktiska färdigheter som erhållits i en strukturerad process.

Generellt skall det inte vara tillåtet att delegera uppgifter till personal utan den erforderliga utbildningen. Vissa nationella bestämmelser kan göra det möjligt för mer än en personalkategori att utföra vissa uppgifter i enlighet med deras specifika utbildning. Det övergripande ansvaret för tjänsteutövningen skall vila på en person med den utbildning som anges i 4.2.2.

Med syfte att underlätta inlärandet av praktiska kunskaper kan personalen på praktiken innefatta praktikanter från utbildningsprogram. Tjänster som utförs av praktikanter måste övervakas av hörapparatspecialisten, som skall finnas närvarande i lokalerna och som förblir ansvarig för aktiviteterna.